

Sygn. akt I PK 188/18

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa M. L.
przeciwko B. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 września 2019 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 24 kwietnia 2018 r., sygn. akt IX Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda M. L. na rzecz strony pozwanej 1.350 zł
(jeden tysiąc i trzysta pięćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z 24 kwietnia 2018 r. oddalił apelację powoda M. L. od wyroku Sądu Rejonowego w K. z 14 listopada 2017 r., który oddalił jego żądanie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych skierowane do pozwanej B. Sp. z o.o. w K..

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne – to kwestia wzajemnej relacji przepisu art. 151 § 1 k.p. oraz art. 151¹ § 1 i § 2 k.p. oraz art. 140 k.p. statuującego definicję

zdaniowego czasu pracy jako formę organizacji czasu pracy, w której pracodawca nie określa godzin pracy lecz zadania, jakie mają zostać wykonane, zaś czas ich realizacji pozostawiając w pewnym sensie pracownikowi. Określając zadania, jakie mają zostać powierzone pracownikowi, pracodawca powinien uwzględnić wymiar czasu pracy wynikający z norm określonych w treści przepisu art. 129 k.p., czyli ośmiogodzinnej normy dobowej i przeciętne czterdziestogodzinnej normy tygodniowej w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy indywidualnie z pracownikiem. Określenie zadań w wymiarze, który nie pozwala na ich wykonanie w granicach określonych w art. 129 k.p. oznacza naruszenie przepisu art. 140 k.p., prowadząc również do zatrudnienia pracownika w godzinach nadliczbowych.

Istnieje potrzeba wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz doktrynie prawa pracy treści przepisu art. 129 k.p. oraz art. 140 k.p., czego egzemplifikacją jest wyrok Sądu Najwyższego z 10 czerwca 2010 r., I PK 6/10, stwierdzający, że art. 140 k.p. regulujący tzw. zadaniowy system czasu pracy nie przewiduje konstrukcji „mieszanego czasu pracy” w ramach którego pracownik byłby zobowiązany do świadczenia pracy bez wynagrodzenia ponad powszechnie obowiązujące wszystkich pracowników podstawowe normy czasu pracy zgodnie z art. 129 k.p., które nie mogą przekraczać 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym. Zdaniem Sądu Najwyższego tego rodzaju konstrukcja mogłaby służyć pracodawcy do obejścia przepisów o czasie pracy w godzinach nadliczbowych. Wskazane orzeczenie Sądu Najwyższego budzi wątpliwości w doktrynie prawa pracy poprzez egzemplifikację stanowiska wyrażonego w Komentarzu do Kodeksu pracy (art. 140) spisanego pod redakcją Ludwika Florka (Warszawa, wydanie VII ...), gdyż zgodnie ze wskazanym poglądem, istotą systemu zadaniowego jest szczególny sposób określania czasu pracy zadaniami, a nie godzinowo. W każdym przypadku jest konieczne odniesienie systemu zadaniowego do określonego obciążenia pracą, które może być stałe albo zmienne. Zdaniem wskazanego poglądu, odrzucając możliwość stosowania konstrukcji równoważnych, Sąd Najwyższy opowiedział się za swoistym wpisaniem konstrukcji zdaniowej w system podstawowego czasu pracy, gdzie

zadania dobowe należy określić tak, aby można je było wykonać w ramach 8 godzin (...).

Skarga jest także oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Pozwana wniosła o odrzucenie, nieprzyjęcie i oddalenie skargi oraz zasądzenie kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przysądu i dlatego nie został uwzględniony.

Pierwsza podstawa nie spełnia się jako istotne zagadnienie prawne, które ma na uwadze art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., gdyż takie zagadnienie nie zostało sformułowane. We wniosku (wyżej *in extenso*) ani w jego uzasadnieniu nie ma problemu prawnego. Jest tylko wskazanie na określoną wykładnię przepisów dotyczących norm i czasu pracy. Zwykła wykładnia prawa nie stanowi podstawy przysądu (*a contrario* art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Istotne zagadnienie prawne to problem jurydycznie doniosły dla dziedziny lub systemu prawa, opracowywany na podstawie analizy prawa, orzecznictwa a nawet doktryny, po której to wpierw sam skarżący może stwierdzić, że istotne zagadnienie prawne rzeczywiście występuje i dlatego powinien rozpoznać je Sąd Najwyższy. Brak jest tego we wniosku. Skarżący w uzasadnieniu wniosku poprzestaje na przytoczeniu wykładni zaczerpniętej z kilku wyroków Sądu Najwyższego (sygn. I PKN 181/99, I PK 24/15, II PK 148/07). Uprawnione jest zatem stwierdzenie, że jedynie ogólnie (hasłowo) odwołuje się do pierwszej podstaw przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Negatywnie należy ocenić również drugą podstawę przysądu. Z tej przyczyny, że nie wskazuje i nie wykazuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, a taki jest wszak warunek tej podstaw przysądu (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Przedmiotem zainteresowania tej podstawy nie są „rozbieżności w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz doktrynie prawa pracy”.

Skarżący nie wykazał też, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie podjął takiej próby we wniosku ani w jego uzasadnieniu. Jak się wydaje przyjmuje, że to zarzuty podstaw kasacyjnych (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.)

mogą składać się na podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Takie zapatrywanie nie byłoby prawidłowe, gdyż podstawy kasacyjne i podstawy przedsądu stanowią odrębne elementy skargi kasacyjnej. Podstawy kasacyjne podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania. Oznacza to, że nie zastępują podstawy przedsądu ani jej uzasadnienia. Odnosi się to również do szczególnej podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżący powinien więc we wniosku o przyjęcie skargi samodzielnie (odrębnie od podstaw kasacyjnych) wskazać i wykazać naruszenia prawa, które bez wątpliwości prowadzą do stwierdzenia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Brak jest tego we wniosku.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie § 2 pkt 5, § 9 ust. 1 pkt 2, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (wpz 14.691 zł – stawka minimalna 3.600 zł x 75% x 50%).